

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXXV. Absolutio Sacramentalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

CAPUT XXXV.

Prop. LVIII. ab Innoc. XI. &c.
Absolutio Sacramentalis.

1. Prop. 58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alienius consuetudinem.

Author propositionis fuit Joannes Sancius in *select. disp.* 9. contra quem est decretum Innoc. & DD. communiter affirmantes non posse Confessarium absolutionem indispositis impendere. Super quo ipse se certiorare non potest, nisi sibi interroganti penitentes teneantur respondere.

De absolutione itaque Sacramentali licet, & valide à Confessariis penitentibus impendenda, occasione thesibus præactæ agendum est, ut ipsæam, quibus neganda est, non impendant, quibus concedenda, non negent, & quibus differenda, videant.

2. Nota 1. quod Confessarius in Tribunali penitentia triplex munus exercet, *Judicis, Medici, & Doctoris*; Officium Doctoris exercet instruendo penitentes de necessariis ad suscipiendum Sacramentum, & salutem. Illud Judicis, cognoscendo in causa, interrogando eam, & ferendo sententiam absolutionis. Et illud Medici, dum penitentia medicinales, & præservativas imponit, datque remedia pro tollenda occasione proxima, &c. & consilia præbet, quæ conducunt ad emendationem vitæ in futurum. Legas textum in *cap. omnis de penitent. & remis.* Ideò jus habet interrogandi penitentem, ut, videat, quorum ignoran-

tia laboret, quorum instructione egeat, & an aliquid desit ex necessariis ad valide in causa pronuntiandum, ac sibi satisfaciat de dispositione penitentis, an sit absolutionis capax, ergo penitens teneatur respondere, & sine injuria Confessarii non potest negare, nec debet interrogationem eludere, ac, dum Confessarius petit, an habet consuetudinem peccandi, v. g. fornicandi, pejurandi, &c. respondere. *Pater, hoc non spectat ad rem, quidquid sit de hoc, jam spero cum gratia Dei cavere lapsum in posterum; ut malè dixit Poncius curs. Theol. disp. 45. qu. 3. conc. 4. num. 32.*

3. Item, quod forma Sacramenti penitentia sunt verba, quæ Confessarius profert, ex definitione Trid. *sess. 14. cap. 3.* ubi hæc sunt; docet præterea *S. Synodus Sacramenti penitentia formam, in qua præcipue ipse vis sita est, in illis Ministris verbis positam esse, ego te absolvo, &c. quibus quidem de Ecclesia Sancta more præces quadam laudabiliter adjunguntur: ad ipsum tamen formæ essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsum Sacramenti administrationem sunt necessaria.*

4. Sed quaeritur, *quam ex his, ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen, pertineant ad essentiam formæ; & sint necessaria ad valorem Sacramenti?*

Resp. Quamvis Doctores inter se pugnent, & alii scripserint, hæc à peccatis tuis, esse solum necessaria necessitate præcepti, & ad essentiam formæ non spectare, ac sufficere tradant ista *absolvo te*; tamen negari non potest major probabilitas sententiæ dicentium, verba illa à peccatis tuis spectare quoque ad essentiam

sentiam formæ. Nam ea est plurimum opinio; & colligi videtur ex Trid. cit. per clausulam, & cetera, quam non apponeret, nisi ad substantiam formæ exigere, etiam à peccatis tuis. Maxime, quia illa verba *absolvo te*, etiam, quando proferuntur in confessionali, sunt indifferentia ad absolutionem à peccatis, & censuris: ergo, ut significant determinatè absolutionem à peccatis, debent determinari per hæc, *à peccatis tuis*. Tutior itaque est sententia, quod ista etiam sint necessaria. Qui ea omittit, exponit Sacramentum probabili periculo nullitatis, ergo nunquam omitti debent, quia, dum agitur de valore Sacramentorum, semper sunt tutiora sequenda, juxta dicta capit. 1. Gobat. experien. Theol. tract. 7. cas. 4. num. 149.

5. Sed quid, si Confessarius hac relinquat; in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen?

Resp. Sacramentum conficit, quia non sunt essentialia, ex Marchant. Hort. Past. Candelabr. myst. tract. 5. lect. 10. Ubi tradit esse essentialia in baptismo, quia in baptismo fit professio peculiaris fidei, SS. Trinitatis. Sed si esset necessitas omittentem, mortaliter peccaret. Idem dixit Felix examen Confess. Quem admodum mortaliter delinqueret, si ex contemptu, vel cum scandalo penitentium, omitterentur preces, *miseretur, &c. Dominus, &c. Passio, &c.* quæ ex consuetudine Ecclesiæ adjunguntur. Sum. Leandr. verb. absolut. num. 1.

6. Quæritur, an sit de essentia absolutionis, ut detur per verba formalia, voce, & ore prolata?

Resp. Affirmativè, habetur ex Florent.

in decret. union. ubi dicitur: *forma verborum Sacramenti sunt verba absolutionis, quæ Sacerdos profert, cum dicit, ego te absolvo, &c.* Quæ ad sensum improprium non debent extorqueri, sed de verbis propriè dictis intelligenda.

7. Sed quæritur, an si quis esset in extrema vita periculo constitutus, nec adisset Sacerdos, nisi, qui loqui non valeret, possit à isto validè absolutionem recipere in scriptis, vel nutibus, aut verbis solum mente prolatis?

Resp. Negativè, contra Ponticum cit. disp. 46. quest. 2. num. 9. & Feliceum tom. 1. num. 3111. Sententia enim absolutionis per verba, propriè dicta, ore prolata, juxta Christi institutionem, & definitiones Conciliorum conferri debet: maxime etiam, quia forma Sacramenti debet esse sensibilis.

8. Sed quæritur, an absolutio à peccatis possit conferri absentis, qui per epistolam, vel Nuncium confiteretur?

Resp. Negativè, cum communitati Theologorum, ut expressè Clement VIII. in suo decreto edito 16. Junii 1602. in quo damnavit opinionem assertentium, licere per literas, seu internuncium Confessario absentis peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere. Et sub excommunicatione ipso facto incurtenda, Romano Pontifici reservata, prohibuit, ne ullus deinceps talem propositionem, tamquam in aliquo casu probabilem, defenderet, doceret, impingeret, aut ad praxim aliquo modo deduceret.

9. Quæritur, quid requiratur, ex parte Ministri, ut validè absolvat?

Resp. Necesse est: 1. Ut sit Sacerdos, seu habeat potestatem Ordinis. 2. Ut habeat

habeat potestatem jurisdictionis, seu jus in subditos ad exercendam potestatem absolventi, quam ex vi Ordinis habet. 3. Ut sciat formam, & eam ore proferat, cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia. Quolibet ex his deficiente, absolutio est invalida; & ubi penitens noverit defectum, tenebitur eadem peccata confiteri alteri Sacerdoti, qui habeat omnia, & singula enunciata.

10. Sed quaeritur, an valide absolvat Sacerdos ab Epi copo approbatus, sed nondum habens jurisdictionem?

Resp. Negative; vide dicta lib. 1. cap. 9. num. 2. & num. 11. discrimen inter jurisdictionem ordinariam, & delegatam. Ut ordinaria illa sit, quae competit ei, qui ex suo officio habet administrare Sacramentum penitentiae, ut Pontifex in toto orbe, Episcopus in sua Dioecesi, Parochus in sua Parochia, Generalis in sua Religione, & Provincialis in sua Provincia, quoad suos subditos. Delegata vero illa, quae obtinetur ad habentem potestatem concedendi licentiam audiendi confessiones. Er est in Regularibus, & aliis Confessariis, non Parochis, approbatis.

11. Sed quaeritur, Episcopus ordinat Petrum in Sacerdotem, sed statim post consecrationem Calicis apoplexia desicit, interim Petrus cum aliis discedit; in via invenit hominem in extrema vita periculo constitutum, qui Confessarium petit, alius non est, Petrus eum audit, & absolvit, petitur, an valide?

Resp. Putarent aliqui posse, quia est Sacerdos, & in eo articulo quilibet, etiam non approbatus, in approbati defectum Matthaei Cautela Confess.

absolvere potest. Trid. sess. 14. cap. 7. de cas. reservat. & cit. lib. & num. 14.

Sed negandum est. Et observandum, quod ordinatus in Presbyterum, duplicem potestatem Ordinis recipit; primam in Corpus Christi physicum, in ordine ad consecrandum panem, & vinum, in Corpus, & Sanguinem Christi: secundam, in Corpus Christi mysticum, hoc est, erga Fideles, ad ipsos absolvendum; in casu autem Petrus, propter subitam Episcopi mortem, secundam potestatem Ordinis non recipit; ideo in nullo casu potest absolvere. Vide Poncium disp. 48. q. 3. n. 18. Felicem ex am. ordinand. 10. 3. num. 170. & lib. 4. cap. 7.

12. Quaeritur, quid in Sacerdote necessarium sit, ut licite absolvat?

Resp. Ad absolvendum licite (necessariis ad valide in eo suppositis) requiritur, ut sit in gratia. Trid. sess. 14. c. 7. & can. 10. ut minimum antequam absolvat, ne sacrilegium absolvendo committat. Quilici Confess. manud. q. 2. art. unic. n. 2.

13. Sed quaeritur, an administrans in mortali, tot mortalia committat, quot penitentes absolvit?

Resp. Affirmative, quia tot Sacramenta conficit, quot sunt penitentes, quos absolvit.

14. Sed quaeritur, an prater statum gratiae, ut licite absolvat exigatur in Confessario, etiam scienti?

Resp. Affirmative, debet habere scientiam, quam vocant discretionis, ut sciat discernere inter lepraem, & lepraem, Praecipue haec scire tenetur, ut sit idoneus Minister: 1. Differentiam mortalis, & venialis in singulis peccatis, saltem, quae communiter reputantur mortalia, & venia-

(Eece)

venia-

venialia. 2. Species, numerum, & circumstantias peccatorum. 3. Quanam peccata habeant annexam reservationem, & censuram. 4. Quanam habeant annexum debitum restituendi reu, vel famam. 5. Quæ spectant ad materiam, & formam hujus Sacramenti. 6. Quæ dispositio sit necessaria in penitente, tam ex parte doloris, quam propositi, ac examinis. 7. Quæ sit occasio proxima peccandi. 8. Quanam credenda necessitate mediæ, & præcepti. In difficilioribus sufficit, ut sciat dubitare; & si sit periculum errandi, libros & doctiores consulat.

Quorum ratio est, quia in hoc tribunali Confessarius est Judex, Doctor, & Medicus: ut Medicus tenetur scire infirmitates, ut eis remedia apta adhibeat: ut Doctor ea, super quibus debet ignorantes instruere: & ut Judex alia, quæ necessaria sunt, ne in ferenda sententia erret.

Hinc sequitur, Sacerdotem cognoscentem, vel debentem cognoscere, suæ scientiæ insufficientiam, peccare mortaliter, si extra casum necessitatis Confessiones excipiat, quia exponit se periculo faciendi Sacramentum nullum. Quod validè ministrat, est per accidens. Unde peccat toties, quoties confessiones audit, committens tot sacrilegia, quot penitentes absoluit; & si propter ignorantiam eos à debito restitutionis deobliget, tenetur ipse restituere, & ad damna, quæ sequuntur, quia est causa injusta damni in proximo. Ponc. disp. 46. quest. 11. num. 151.

Propterea Confessarii propter obligationem, quam habent, non otio vacent, sed moralis Theologiæ studio incum-

bant, sæpè Bullam Cænæ, confit. Clementis X. *Superna*, in ea parte, quæ tangit Sacramenti penitentiae administrationem, edictum S. Officii, propositio in materia morum damnatas, legant, ponderent, & memoriæ retineant.

15. Sed quæritur, an penitent, qui, data opera, ad Confessarium ignorans in rebus ad Confessionem spectantibus accedit, validè confiteatur, & absolvatur?

Resp. Negativè; non quia scientia in Confessario sit necessaria ad validitatem absolutionis: sed quia ipse, sic accedens, peccat mortaliter, cum præsumatur accedere, ne Confessarius ob ignorantiam peccata intelligat: & non intelligens, non præscribat, quæ necessariò præscribenda essent; & ira indispositus est, ac peccato, etiam Confessarii cooperatus. DD. communiter.

Dixi data opera, quia, si bona fide accedat, & ex parte sua nil ad validitatem committat, remanet absolutus. *Campian. p. 1. instr. ad Conf. c. 3. num. 16. Anton. à Sp. Salsito r. 5. disp. 7. sect. 2. n. 1413.*

16. Quæritur, an Confessarius excommunicatus validè absolvat?

Resp. Sed prius nota: quod alii sunt excommunicati vitandi, & non tolerati, & alii non vitandi, ac tolerati. Illi dicuntur omnes, qui publicè, & nominatim fuerunt depuncti excommunicati: nec non ille, qui est publicus, & notorius Clerici percussor, sic, ut nulla possit eversificatione celari: isti omni jurisdictione privantur, & vitari debent, juxta *Constitutionem. Canonem ad evitanda apud Piassec. prax. par. 2. cap. 4. art. 13. num. 22. à Martino V. approbatum, teste Cabellut. prax. jur. can. lib. 5. cap. 11. num. 3.*

„ Ad evitanda, inquit, scandala, &
 „ multa pericula, quæ conscientis ti-
 „ moratis contingere possunt, Christi
 „ fidelibus, tenore præsentium, mise-
 „ ricorditer indulgemus, quod nemo
 „ deinceps à Communione alicujus, Sa-
 „ cramentorum administratione, vel
 „ receptione, aut aliis quibuscumque
 „ divinis, intus & extra, prætextu cujus-
 „ cumque sententiæ, tenetur abstinere,
 „ vel aliquem vitare, &c. nisi censura,
 „ vel sententia hujusmodi fuerit illata
 „ contra personam, Collegium, &c.
 „ vel locum certum, aut certam, à Ju-
 „ dice publicata, vel denunciata, specia-
 „ liter, & expressè, &c. salvo, si quem
 „ pro sacrilega manuum injectione in
 „ Clericum, sententiam latam in Cano-
 „ ne, adeò notoriè constiterit incidisse,
 „ quod factum nulla possit tergiver-
 „ satione celari, nec aliquo suffragio ex-
 „ cusari; nam à communione illius,
 „ licet denunciatus non fuerit, volumus
 „ abstinere, juxta Canonicas Sanctio-
 „ nes, &c.

Juxta quæ dicimus, quod, si excom-
 municatus fuerit denunciatus, vel publi-
 cus Clerici percussor, invalidè absolvit,
 utpotè jurisdictione privatus, juxta di-
 cenda lib. 4. cap. 5.

17. Sed quid, si penitens id invincibiliter
 ignoraret?

Resp. Etiam invalidè absolvitur, ratio
 est; quia non ignorantia penitentis, sed
 Superioris Autoritas jurisdictionem
 tribuit.

Nec mea videri hinc potest applicari
 doctrina, quod error communis cum ti-
 tulo colorato, vel putativo à legitimo Su-
 periore collato, dat jurisdictionem, de

qua diximus lib. 1. cap. 9. n. 16. quia quam-
 vis in isto possit esse titulus à legitimo
 Superiore collatus, ut, vel Parochia, vel
 licentia audiendi Confessiones: tamen
 communis error non habetur, quia apud
 multos est manifestum, iptum esse ex-
 communicatum.

18. Sed quid, si sit excommunicatus, non
 denunciatus, & toleratus?

Resp. Si penitens excommunicatio-
 nem ignoravit, validè absolvitur: quia, ex
 quo ignoret excommunicationem, acce-
 dendo non ponit obicem pro absolutio-
 ne, (si cætera non desint,) & Confessa-
 rius, ex quo non sit excommunicatus de-
 denunciatus, vel Clerici percussor, non pri-
 vatur jurisdictione, juxta alleg. const.

19. Sed quid, si excommunicationem
 Confessarius non ignoret?

Resp. Si cum causa, necessitate, vel
 utilitate ab ipso petat absolutionem,
 validè absolvitur: invalidè verò, si sine
 causa; ratio est, quia excommunicatis
 toleratis non conceditur ad cujuslibet
 requisitionem administratio Sacramen-
 torum, sed solum, dum justa causa fue-
 rint requisiti; aliàs illud idem possent
 post incarsam excommunicationem,
 quod poterant ante; quod indecens
 apparet, cum id cedat in contemptum
 censuræ.

Itaque, ut non peccet mortaliter pæ-
 nitens, requirens talem Confessarium
 excommunicatum, toleratum, pro abso-
 lutione, ejusque sacrilegio non coopere-
 tur, necesse est, ut ex justa causa ipsum re-
 quirat; & ut Confessarius mortaliter
 non delinquat, exigitur, ut, nisi requisitus,
 se ingerat sacro Ministerio; immò, nec
 etiam requisitus, absque justa causa, uti-

(Eeee) 2 litate,

litare, aut necessitate: quæ non debet esse extrema, sed sufficit communis. Engel. colleg. jur. canon. lib. 5. tit. 39. §. 2. num. 64. & 68. Vide etiam Campion. cit. cap. 12. num. 9.

20. Nota, denunciationem non esse de substantia excommunicationis; quia excommunicatio secum trahit executionem, cap. Pastoralis §. verum de appellat. Hinc sequitur, excommunicatum, etiam non denunciatum, teneri se divinis non ingere, nisi, & quatenus iusta de causa fuerit requisitus: etiam si de excommunicatione dubitet, ex cap. Illud de excommunic. nisi. quia in dubiis via tutior eligenda est: tutius autem est abstinere, etiam si quis de excommunicatione dubitet, ut ibi Text. expressè.

21. Queritur, an Confessarius proferens formam absolutionis possit conditionem addere?

Resp. Videas dicta cap. 18. num. 16. & nota ibi dicta.

22. Queritur, Petrus obtinuit literas parentes, cum facultate excipiendi confessionem ad annum: petitur, an expleto anno, priusquam litera prorogentur, validè absolvat?

Resp. Negativè, quia, dum taxatur tempus, quo debet durare collata jurisdictionis per clausulam presentibus ad annum valituris: eo elapso & ipsa cessat: ideo ex defectu jurisdictionis invalidè absolvit.

Felix in casu num. 3269 tradit, Sacerdotem graviter peccare absolvendo, validam tamen esse absolutionem datam, etiam anno elapso; & movetur, quia concurrunt necessaria, ut Ecclesia suppleat, conferendo jurisdictionem: ut, bonum commune ad favorem Fidelium,

nè innumeri pereant; & titulus parvus, vel coloratus, quia Sacerdos ad annum jurisdictionem accepit; ac communis error, cum communiter ignoretur, quod annus sit completus. Verum talium supponit, titulum nimirum, quem in casu non invenio; nam jurisdictionem accepit pro anno, non ultra, ergo post annum jurisdictionis non est. Quemadmodum, si Sacerdos communiter creditur Confessarius, & nunquam jurisdictionem accepisset, invalidè absolveret, quia à legitimo Superiore titulum nunquam habuisset, ergo, qui ad annum accipit, & non ultra, post annum titulum non habet, quantumvis ignoretur, quod annus expletus sit: ergo post annum invalidè absolvit.

23. Queritur, in litteris patentibus, quibus Eminen. Urbis Vicarius facultatem impertitur Regulari Sacerdoti audiendi confessiones, proponitur clausula: ut, quoties ad Confessiones infirmorum, in eorum propriis domibus audiendas accesserit, statim ibi fidem auditæ Confessionis, proprio Parocho, & Medico supervenientibus, sub pena suspensionis ab audiendis Confessionibus, donec iterum examinatus, novam à nobis in scriptis licentiam obtinueris, dimittere tenearis: petitur, an, si quis oblivisceretur fidem relinquere, suspensionem incurreret?

Resp. Crederem esse negandum, si inculpabiliter, propter inadvertentiam, vel distractionem naturalem id testari omitteret. Ratio eadem videretur, ac probans ignorantiam excusare à Censuris, per DD. communiter juxta text. in cap. Animarum de cons. 6. ubi hæc legi-

legimus : ut animarum periculis obvietur, sententiis per statuta quorumcumque Ordinariorum prolatis, legari nolumus ignorantes : dum tamen rerum ignorantia crassa non fuerit, & supina. Et in cap. si vero in 2. do sent. excom. ubi hæc sunt : si vero aliquis in Clericum nutrientem comam manus iniecerit violentas, propter hoc non debet Apostolico presentari conspectui : nec etiam excommunicatione notari, dummodo ipsum esse Clericum ignoraverit. Et in c. Apostolica de Cler. excom. ministr. Sed inadvertentia, & distractio naturalis, qua quis nunc non recordatur, aut mens eius abstracta non advertit, æquivaleret ignorantia inculpabili ; & de sic omittente non potest dici, quod voluntariè omittat, vel, quod sit contumax formaliter, & legi inobediens, ergo. Et hæc verisimiliter præsumitur esse mens Legislatoris. Vide Cabasut. lib. 5. cap. 13. Felicem num. 4332. aliosque.

24. Queritur, an in foro Sacramentali prius à censuris, quam à peccatis penitens absolvendus sit ?

Resp. Sed pro responsione advertendum est ex communi DD. Confessarium, qui caret potestate ordinaria, vel delegata absolvendi ab excommunicatione reservata, etiam in casu necessitatis, non posse ab ea absolvere, nisi necessitas sit extrema, propter periculum mortis ; in quo quisvis Sacerdos potest absolvere, non modò à peccato, verum etiam ab excommunicatione reservata, juxta lib. 1. c. 8. num. 15. & cap. 33. n. 46.

Quibus suppositis, ad quæsitum dicimus I. Quod, si excommunicatio sit publica, absolutio ab ipsa debet præcedere absolutioem à peccatis : nam scanda-

lum non esset, si penitens non confiteretur, aut non communicaret, sed potius si communicaret, & confiteretur.

II. Quod, si excommunicatio sit occulta, regulariter, & per se loquendo, absolutio ab ipsa debet præmitti absolutioem à peccatis, ut penitens capax sit recipiendæ absolutionis ab istis.

25. Dixi regulariter, & per se loquendo, quia per accidens potest obtineri valida absolutio à peccatis, non obtenta illa à censuris : ut, si censura ignoretur : vel, si sit reservata, & non sit Confessarius cum facultate super illa, atque necessitas sit communicandi, & confitendi, ita ut sine scandalo, & nota infamiae non possit Confessio, & Communio omitti. Ratio est : lex jejunii, & audiendi Missam non obligat, cum jejunari, & Missa audiri non potest sine gravi damno ; ergo, nec lex, quod absolutio excommunicationis occultæ præmittatur absolutioem à peccatis, obligat, dum vel cum scandalo, & nota infamiae omittenda esset perceptio Eucharistiæ, vel ista percipienda foret sine absolutione Sacramentali. Omnes enim, & quod jejunetur in vigilia S. Matthæi, & audiat Missa die Festo, ac, absolutioem à peccatis præmittatur absolutio à censuris, sunt leges Ecclesiasticæ.

Confirmatur. Lex Divina de Confessione materialiter, & formaliter integra, non obligat in circumstantia, in qua quis propter grave damnum imminens, est impotens physicè, vel moraliter ad Confessionem integram materialiter, sed tunc sufficit, ut Confessio sit formaliter integra juxta communem DD. & per dicenda cap. sequen. ergo etiam lex, quod

(Eccc) 3 ablo-

absolutioni à peccatis præmittatur illa ab excommunicatione reservata, occultata, non obligat in circumstantia, in qua non adest Confessarius facultate præditus, & Confessio sine nota infamiae, & scandalo omitti non potest. Consequentia sequitur, quia est præmittenda solum ex obligatione legis humanæ, ergo in aliquo casu, non ficto, sed reali necessitatis, non libertatis, licite accipitur absolutio à peccatis, non recepta illa à censuris occultis. Vide Illung. tract. 6. disp. 6. quest. 4. art. 8. §. 1. nu. 137. Joan. De la Cruz, de excom. art. 2. num. 6. Gobat. tract. 7. cas. 3. num. 168. aliosque allegatos lib. 1. cap. 33. num. 45. & infra cap. sequen.

26. Queritur, an possit absolvi moribundus, qui quædam signa doloris peccatorum dedit, vel Confessarium petiit, super quo homines fide digni testantur, sed ob defectum loquelæ, præsentem Confessario, nullum peccatum in particulari potest confiteri?

Resp. Affirmativè, ex cap. Is qui in infirmitate 26. quest. 6. Immo debet, ut habet Rituale Rom. tit. de ordin. ministrandi Sacrament. Pœnit. verba sunt:

„ Si inter confitendum, vel etiam, antequam incipiat confiteri, vox, & loquela ægro deficiat, nutibus, & signis quoad fieri poterit, peccata pœnitentis conetur cognoscere: quibus, utcumque, vel in genere, vel in specie cognitis: vel etiam, si confitendi desiderium, sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus. Idem dixit Arausic. pri. can. 12. apud Bail. sum. Conc. ubi subito obmutescens, prout statutum est, baptizari, aut pœnitentiam accipere potest, si voluntatis præteritæ testimoni-

„ monium aliorum verbis habet aut præsentis in suo nutu. Ratio est. Quia tunc salvatur materia proxima, & remota Sacramenti, prout necessitas permittit, cum pœnitens illis sensibiliter declaret, & excuset in genere se peccasse, & simul ostendat peccatorum dolorem in ordine ad absolutionem. Quæ est sententia magis pia, & utilis præfatis moribundis, ut DD. communiter. Quinimmo Confessarius ex lege charitatis, ut observat Suarez, obligatur in tanto de ægroti salute periculo absolutionem conferre, saltem sub conditione, si es dispositus: sub qua etiam danda esset, si dubitaret, an signa procederent ab acerbitate morbi, an verò data essent ad exprimendum dolorem de peccatis, & in ordine ad absolutionem, quia conditio vitat irreverentiam Sacramenti: & aliunde in ea necessitate adhibetur egentibus remedium, in futurum in remissionem peccatorum, eo modo, quo tunc est possibile.

Nota, Confessarium totum in eo debere esse, et taliter infirmi signa doloris adhibeant in ordine ad absolutionem. Propriè interrogare debet, an de peccatis, & se Deum summum bonum offendisse doleant: an proponant non peccare amplius: an velint à peccatis absolvi, &c. Et dum, vel manum ipsius stringuunt, vel capite, aut oculis annuunt, vel Crucem osculantur &c. censere debet dari in ordine ad Confessionem.

27. Dices, Confessio debet esse coram Confessario, sed Confessio facta ab infirmo vocante Confessarium, vel optante Confessionem (super quo adstantes testantur) non est facta coram Confessario, sed in absentia Confessi-

rii : consequenter contra decretum Clement. VIII. qui damnavit : *licere per literas , vel internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri , & ab eodem absente , absolutionem obtinere.*

Resp. Negando Confessionem eo modo ab infirmo factam comprehendi sub decreto Clement. Nam non fit in absentia Sacerdotis , cum adstantes sint , veluti inter pres moribundi : quos ille , ut tales eligit , ut ejus voluntatem , accedenti Confessario exponant , & per eos officium Judicis implorat.

Nec moribundus debet à Confessario absente absolvi , sed dum absolvit , præsens esse debet. Formam enim absolutionis : *ego te absolvo* , denotat , tam Sacerdotem , quam Pœnitentem debere esse præsentes. Immo in præsentia pœnitentis , & Confessarii testes debent deponere. Quod non est confiteri per nuntium , aut literas , absenti Confessario directis.

28. Sed quaeritur , *an Confessio debeat esse vocalis ?*

Resp. Affirmativè , per se loquendo , sed per accidens esse potest non vocalis : sed per literas nunquam. Vide infra num. 32.

29. Sed quid , *si nulla signa praecesserint peccata Confessionis , aut doloris , nec in presentia testium infirmus Confessorem vocaverit , nec in ea Sacerdotis possit illa edere ?*

Resp. Homobonus , Tambur. cum Felice num. 3108. absolutionem , saltem sub conditione , dandam esse tradunt ; maxime , si Christi no more vixerit , quia vita , more boni Christiani acta , habet rationem signi , manifestantis desiderium absolutionis ; cum verisimile sit eum , qui in vita bene usus est Sacramentis , ea in

articulo mortis petere , & recipere velle. Cui ex lege charitatis in eo extremo periculo succurrere debemus modo possibili , & tutiorem viam sequi.

Du-hamel verò *disseri. 3. cap. 5. à n. 4. Ilfung. cit. n. 144. Cabasut. lib. 3. cap. 11. num. 10.* & alii plures negant ; ratio est , quia forma absolutionis applicari nequit nisi , ubi materia clavibus sensibilibus exponitur , sed tunc nulla , nec explicitè , neque implicitè clavibus exponitur ; nam , nec contritionis signum sensibile , nec Sacerdotis postulatio praecessit. Et eo , vel maxime , quod nullus Judex potest , vel contra , aut in favorem rei sententiam pronunciare , nisi accusatio aliqua explicita , vel per signa sensibilia praecedat , ergo &c. Propter posteriorem sententiam , ut probabiliorè , & tutiorem sequimur , & magis conformem dictis supra *capit. primo.*

30. Nec rationes pro altera adductae urgent. Periculum hominis moribundi non dat Sacerdoti jus , ut Sacramentum praeter Christi institutionem administret : alias omnia essent licita ; & posset , etiam baptismus in vino ministrari , si necessitas aliqua urgeret , & aqua naturalis deesset : quod nullus Catholicus dixerit.

Neque vita praeterita ritè & optime instituta est sufficiens pro valida absolutione , cum ad istam exigatur signum externum , sensibile , quo pœnitens activè manifestet , saltem in genere , sua peccata , & desiderium , ac intentionem absolutionis : alias non se ipsum accusat de peccatis ; sed vita praeterita illius non est signum , quo id activè manifestet : quia in eo solum passivè se habet , & patitur ,
ut

ut homines ex illa in cognitionem de-
fiderii conjecturaliter veniant, & assecurant.
Quo modo sæpè contra nostram
voluntatem ex actionibus nostris exter-
nis patimur iudicia hominum de inter-
nis. Præsertim quia, si sufficiens signum
ab Ecclesia præsumeretur, frustra pro
absolutione Sacramentali moribundi
Rituale exigeret aliud: ut, vel, quod
ipse Sacerdos viderit, vel quod aliis te-
stentur.

31. Queritur, quibus sit neganda, &
quibus differenda absolutio?

Resp. Iudicium super hoc relinquitur
prudentiæ Confessarii juxta occurrentes
circumstantias. Sed neganda est indis-
positis: & accedentibus, non præmisso
examine conscientiæ, & cum obice pec-
cati: cum ignorantia mysteriorum, quæ
sunt necessaria necessitate mediæ, juxta
dicta supra cap. 14. & dicenda infra cap.
ult. cum voluntate non parata, & ne-
gligentia addiscendi necessaria necessi-
tate præcepti: cum debito restituendi,
& non restituentibus, dum restituere
valent. Item, existentibus in occasione
proxima peccandi juxta dicenda cap. 38.
non habentibus propositum non pec-
candi, nec contritionem, vel attritio-
nem de peccatis; nec volentibus obe-
dire Confessario præscribenti remedia,
ne relabantur. Item, casu aliquo, vel
excommunicatione reservata ligatis,
dum facultate Confessarius caret. Item,
cum nulla est spes emendationis, & si-
milibus: in quibus nulla sit injuria pæ-
nitenti.

Differenda verò est illis, qui, licet cum
proposito, dolore, & cæteris necessariis
ad validam absolutionem accedant, ha-

beat tamen consuetudinem peccandi la-
thaliter. Cum consuetudo, & frequentia
lapis sit argumentum, ex quo Confessa-
rius possit prudenter dubitare de vero
proposito Pœnitentis; idcirco ei est ali-
gnandum aliquod tempus pro experi-
mento veri propositi emendationis, ut
sic Confessarius iudicium moraliter cer-
tum de certa illius dispositione efformare
possit; & maxime procedit, si aliis emen-
dationem promiserit, & nulla sit, nec ap-
pareat, de qua re cap. sequen.

Ponderent Confessarii, scientique ab-
solutions inconsideratè, & nimia facil-
itate indignis collatas, nutrire Pœni-
tentes in peccatis. Qui, si in interrogan-
tibus Confessariis ad effectum videndi,
an eis neganda, vel differenda sit abso-
lutio, respondeat recusant; absolventi
non sunt.

32. Queritur, an sit valida absolutio
data pœnitenti, qui extra casum necessitatis
potens ore suo peccata singulatum in Confessione
aperire, tradit Confessario præsentem in scri-
ptis suam Confessionem, ab eo legendam?

Resp. Affirmat Poncius cit. num. 48. cum
Leandro, modò, vel immediate ante lec-
turam pœnitens dicat: *accuso me de pec-
catis, quæ legis in illa charta*; vel immedi-
atè post lecturam, subdat: *accuso me de
omnibus illis peccatis, quæ legisti in ea scrip-
tura*. Idem Arsdekin. tom. 2. pag. 231. af-
firmat in casu, quo puella pudore nequeat
confiteri peccatum; ratio eorum est,
quia tunc implent præceptum Confessio-
nis vocalis, dum voce fatentur peccata
scripta esse sua.

Sed graviter esse illicitam, adeoque
invalidam extra necessitatis casum, di-
cimus cum Mastro *disq. 21. quest. 7.*

num. 168. allegante Fabrum, & Brancarum; quos sequitur Felix num. 3157. asserentes adesse præceptum divinum Confessionis vocalis, nec excusare erubescientiam, sed solam impotentiam, ut in ræutis, aut moribundis, usu linguæ privatis. Habetur ex cap. quem penitet, de penit. dist. 1. ubi hæc sunt: præcipit Dominus mandandis, ut ostenderent ora Sacerdotibus, docens corporali præsentia confitenda peccata, non per Nuntium, non per scriptum manifestanda. Dixit enim (ora monstrate) Et ex Florent. in Decreto union. annuente inter partes materiales Sacramenti. Pœnitentiæ oris Confessionem. Quæ regulariter, per se loquendo, semper debet esse vocalis, nisi impotentia aliqua naturalis loquendi excuset.

Maximè, quia affirmativa sententia occasionem affert non paucis, ut nunquam, aut rarò vocaliter confiteantur; nam semper possent præsumere suam vecundiam esse tantam, ad se reputandos excusatos à Confessione vocali.

33. Sed quid, an valeat Confessio illius, qui Confessario scienti penitentis peccatum, dicit, me accuso de peccato illo, quod tu scis me heri commississe?

Resp. Negativè, quia ex Trid. sess. 6. cap. cit. ad integritatem Confessionis necesse est confiteri omnia, & singula peccata, quæ, examine præmissq. memoriae occurrunt, secundum speciem, numerum, & circumstantias; unde cum quis potest aperire speciem peccati, debet; Felix cit. num. 3458.

34. Quæritur, an sicut non est valida absolutio à peccatis data absenti, sic nec valida sit illa data à censuris?

Resp. Negativè, nam absolutio à censuris Matthæucci Castela Confess.

luris potest etiam dari absenti, & per literas, Nuncium, aut alio facto, quo exprimeretur intentio absolvendi; pro ut patet ex rescriptis, & Bullis Pontificum ad aliquos directis; in quibus formula est eos absolvere à censuris, quoad effectum &c. ratio est, quia excommunicatio est pœna Ecclesiastica, quæ etiam absenti infligi potest, ergo etiam remitti. Hinc sequitur Confessarium, qui pœnitentem absolvit à peccatis, quibus est conjuncta censura, à qua absolvere non poterat, deinceps poterit, obtenta de novo facultate, eundem, etiam absentem, ab illa excommunicatione relaxare. Layman. lib. 1. cit. cap. 6. num. 9. Cabasut. prax. lib. 5. cap. 14. num. 7. Du-hamel tom. 3. disert. 3. de conf. num. 10.

35. Quæritur, an Confessarius Ordinarius possit absolvere recipientes munera à Regularibus contra decreta Clement. VIII.

Resp. Vide dicta lib. 1. cap. 33. in fine.

36. Sed quæritur, an possit absolvere vendentem terram pro sepultura?

Resp. Negativè, si terra illa sit Sacra, & Religiosa, existens vel in Cæmeterio, vel Ecclesia, aut in ea aliàs quis sepultus sit: id enim, prohibetur c. Abolenda de Simonia tamquam Simoniacum: ut optimè ibi Gloss. in verb. Sepultura, & D. Thom. 2. 2. quest. 100. art. 4. ad 3. Nulli igitur vendendæ sunt Sepulturae, nec alteri tradendæ, aut in pactum deducendæ, per quod transferatur dominium, & concedantur in jus, & proprietatem; sed solum concedi in eis debet jus fabricandi & sepeliendi, salvis juribus Parochialibus. Nil potest exigi: verum, si aliq. id spontè, vel juxta consuetudinem laudabilem detur, potest recipi.

(F f f)

recipi, quia multa inhonestè petuntur, quæ honestè recipiuntur, juxta *allegat. Glos. & cap. de Eulogis dist. 18.* Idem dicitur, dum conceduntur Cappellæ, in quas conceditur non jus proprietatis, sed solum jus fabricandi, & ornandi. Quod non est alienare bona Ecclesiæ, prohibitum *cap. Ambitiose de reb. Eccles. non alienan. inter com.* sed potiùs Ecclesiæ acquirere. De qua re dixi *Official. Cur. tom. 1. cap. 11. num. 16.* Neque hic potest applicari distinctio ponderata supra *cap. 26. num. 24.* de rebus annexis spiritualibus anteedenter, quia lex Canonica resistit, sicut resistit, ne vendantur, & emantur Ecclesiæ, *cap. Querelam de Simonia.*

37. Quæritur, an Confessarius Ordinaris possit absolvere Pœnitentem Beneficiatum qui Beneficiatum acquisivit per Simoniam, ab ejus Consanguineis, ipso ignorante, commissam?

Resp. Negativè, nisi post notitiam ipsum dimiserit, vel à Sacra Pœnitentiaria dispensationem ad retinendum obtinuerit. Lege *const. Innoc. XI. Incipit. Romanus Pontifex: edit. super facult. Majoris Pœnitentiaris: ubi hæc sũnt, at scilicet (Simoniam) contracta fuisset ignoranter, etiam ignorantia juris inculpata, possit major Pœnitentiaris in occultis, & in Foro conscientie tantum dispensare, & Beneficiorum post Simoniam obrentorum titulos convalidare. Modò Orator de eadem Simonia certior factus, quam primum commodè potuerit, petierit dispensationem. Vide *cap. cit.**

38. Quæritur, Pœnitens perit à Confessario, an licitus sit usus medicamenti seu pulveris Sympathetici, cujus auctor fuit Paracelsus: quid à Confessario dicendum?

Resp. Debet ipsum instruere non posse eo pulveris tuta conscientia ad curationem uti, ab eo que ut superstitioso debere abstinere, ita Frassen. *Philosoph. tom. 2. de caus. efficien. art. 3. qu. 2. conc. 1. obj. 1.* Cum sanatio, non virtute naturali pulveris, sed arte Dæmonis contingat, ut dicunt Doctores medici Lovanienſes, & Duarenſes apud *Garciam tom. 2. cit. Philosoph. dist. 2. q. 7. art. 3. § 3. num. 262.* Ratio est apud *Dinam. coord. 10. §. tract. 10. resolut. 109. num. 3.* quia, dato etiam spirituum, & corpusculorum effluxu, & influxu, cum aer sit plenus corpusculis omninò diversis, non potest intelligi quomodò spiritus sanguinis recreetur, & vegetati spiritibus vitrioli redeant liberè ad hominem vulneratum distentem, nec ab aliis spiritibus occurrentibus extinguitur, & impediuntur; aut non impediatur sphaera activitatis ejusdem pulveris panno lineo applicati, & contactus virtualis ejusdem per varia objecta interposita, & per multos parietes, in quibus panni linei, quibus remedium applicatur, clausi detinentur; sicut per medium interpositum impeditur magnes, ne attrahat ferrum, & sol, ne liquefaciat ceram. Tum quia Torpedo non stupescit manuum piscatoris, nisi reti conjunctam. Atque ita sanatio non est ab unguento, ut causa, sed ut signo, quo posito, ex vi pacti taciti cum Dæmone ininitas sequitur. Unde vir probata vitæ, cui pulvis ille offerebatur ad medelam, respondit: *mede se, Deo jubente, mori, quam, Diabolo iuvante, vivere.*

Nonnulli excusant utentes eo pulvere, si sincera voluntate profectionem aliquam præmittant, nolle se effectum

consequi, si ex aliquo pacto cum Dæmone virtus, & sanatio proveniat. Ceterum, ut ait Mayol. *sum. tom. 1. exposit. prim. præcepti quæst. nunc. art. 2. §. 8.* hoc non procedit, quando certò constat, aut probabilissimum est actum esse superstitiosum, seu rem esse prorsus vanam, & inutilem, ad talem effectum, ut in casu nostro videtur certum; tunc enim malitia superstitionis intervenit; & protestatio non prodest, cum sit contraria factò. Quinimò quando applicaretur, ad expectandum effectum, & adhiberetur, ut habens vim ad talem effectum interveniret superstitio, & factum protestationi contrarium esset. Proinde ea etiam protestatione præmissa abstinendum est ab applicatione eorum, de quibus dubitatur, an virtutem naturalem habeant, ut ibidem allegatus Mayol. & diximus *lib. 1. cap. 4. num. 11.*

CAPUT XXXVI.

Prop. LIX. ab Innoc. XI. &c.
Confessio dimidiata.

1. PROP 59. Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum Confessos, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magna alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.

Propositio tribuitur Marchantio Tribuni. *Sacram. tom. 1. tract. 2. tit. 7. quæst. 2.* ut refert Cardenas, *disert. 38. cap. 1. n. 5.* Contra quam emanavit decretum Innoc. Nobis, ejusdem occasione, agendum hic erit de causis excusantibus ab integritate materiali Confessionis. Quam dupliciter integram esse posse diximus

lib. 1. cap. 7. num. 3. materialiter scilicet, & formaliter. Materialiter integra censetur, cum, præmissò examine, omnia peccata in Confessione Sacramentali exprimuntur, quæ quis ex præcepto Christi exprimere tenetur: Est verò formaliter integra, cum penitens, præmissa discussione conscientia, ob aliquod impedimentum, vel inculpabilem oblivionem, aliquod peccatum omittit: vel omnia dicit, quæ hic, & nunc potest, cum animo dicendi aliqua suo tempore, & cum dolore universalis de omnibus, de illis etiam, quæ omittit.

2. Quæritur, an Confessio materialiter integra sit sub præcepto?

Resp. Affirmativè, per se loquendo. Ita, qui post discussionem conscientia, omnium peccatorum recordatur, tenetur per se loquendo, omnia, & singula, sive diversa secundum speciem, & circumstantias, sive plura secundum numerum, quæ nunquam confessus est, aperire Confessario. Dixi per se loquendo, quia per accidens, vel propter inculpabilem oblivionem, aut impedimentum physicum, vel morale contingere potest, quod hic, & nunc omnia non narret, nec narrare possit; quo casu Confessio est solum integra formaliter, & non materialiter. Utroque autem modo integra est, dum post discussionem conscientia, & cum dolore formali, & universalis omnium peccatorum, penitens in Confessione exponit omnia, & singula peccata, tam quoad speciem, & numerum, quam quoad circumstantias, speciem mutantés, & aggravantes notabiliter. *Legè Trid. sess. 14. cap. 5.*

(FFF) 2

3. Quæ-